

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/75/2020
Identifikačné číslo spisu: 5419200389
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5419200389.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ C. G., bývajúceho v Y., 2/ P. G., bývajúceho v K., 3/ Z. G., bývajúceho v Y., 4/ V. G., bývajúceho v F., 5/ U. G., bývajúceho v K., 6/ W. P., bývajúcej v Y., 7/ P. G., bývajúceho v K., 8/ G. Z., bývajúcej v K., 9/ M. G., bývajúcej v K., zastúpení advokátskou kanceláriou ALTER IURIS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Tolstého 9, proti žalovanému R. G., nar. J., zomrelému J. (ako neznámy vlastník), zastúpenému Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom v Bratislave, Búdkova 36, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 6C/10/2019, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 9. decembra 2019 sp. zn. 6Co/259/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Dolný Kubín (ďalej ako „súd prvej inštancie“) sa žalobcovia domáhali určenia, že do dedičstva po poručiiteľke L. G., rod. P., nar. J., naposledy bytom F., patria pozemky v katastrálnom území K. C-KN parc. č. 814/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 26 m2, C-KN parc. č. 815/2 - trvalé trávne porasty o výmere 125 m2, C-KN parc. č. 816/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 339 m2, C-KN parc. č. 817/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 107 m2, C-KN parc. č. 817/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 306 m2, C-KN parc. č. 817/4 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 22 m2, vytvorené geometrickým plánom č. 36433730-138/2018, úradne overeného pod č. 642/2018, z pôvodnej PK parc. č. 554/3 zapísanej v PKV č. 3659 pre kat. úz. K. a súčasných E-KN parc. č. 21583/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 44 m2, E-KN parc. č. 21583/5 - záhrady o výmere 511 m2 a E-KN parc. č. 21584 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 370 m2. V žalobe uviedli, že podľa LV č. XXXX pre kat. úz. K. výlučným vlastníkom vyššie označených E-KN parciel je zapísaný žalovaný R. G., ktorý zomrel L..

2. Súd prvej inštancie uznesením z 11. októbra 2019 č. k. 6C/10/2019-129 konanie zastavil a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že za účelom zistenia, či sú splnené procesné podmienky na to, aby súd vo veci začal konať, konkrétne či žalovaný R. G., zastúpený Slovenským pozemkovým fondom, má procesnú subjektivitu, vykonal súd prvej inštancie

dokazovanie. Z neho súd ustálil, že R. G., ktorý je zapísaný na LV č. XXXX pre kat. úz. a obec K. ako výlučný vlastník pozemkov E-KN parc. č. 21580, 21583/1, 21583/5, 21584, 22122, má na tomto LV uvedený nesprávny dátum narodenia J., skutočne sa narodil J. a tiež nesprávny dátum úmrtia J., keďže skutočne zomrel J.. Uvedené mal súd potvrdené z vyjadrenia obce K. z 23. júla 2019, v zmysle ktorého sa v matričnej knihe úmrtí našiel zápis úmrtia na meno R. G., nar. J., ktorý zomrel J. a v čase úmrtia mal uvedenú adresu K.. Súd prvej inštancie súčasne zdôraznil, že fyzická osoba, ktorú žalobcovia označili ako žalovaného, hoc zastúpená Slovenským pozemkovým fondom, v čase podania žaloby už dávno nežila, a teda nemala procesnú subjektivitu. Informácie ohľadom žalovaného zistil z dedičského spisu č. D/84/55 poručiteľa R. G., nar. J. a zomrelého J., naposledy bytom K. a tiež z tzv. lustra tvoriaceho súčasť dedičského spisu vyplynulo, že predmetom dedenia boli nehnuteľnosti z jedinej PKV č. 691, kde boli zapísané pod r. č. 1 až 3 ako m. č. 553, 943, 1280, role X., B. a G., ktoré poručiteľ nadobudol titulom kúpy č. d. 589/1920. Z označeného dedičského uznesenia následne súd identifikoval právnych nástupcov poručiteľa. Poukázal na závery uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/128/2014 z 20. mája 2015, ako aj uznesenie NS SR sp. zn. 6 Cdo 11/2016 a nakoľko v danom prípade zistil, že označený žalovaný R. G. preukázateľne v čase podania žaloby nežil, keďže zomrel ešte dňa J., súd konanie podľa ustanovenia § 62 v spojení s § 61 CSP zastavil, keď na tomto závere nemohla nič zmeniť ani skutočnosť, že ako jeho zástupca bol uvedený Slovenský pozemkový fond, pretože takéto označenie žalovanej strany by bolo namieste len vtedy, ak by išlo o žijúcu osobu, ktorej miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe (§ 8 ods. 1 písm. c/, § 13, § 16 ods. 1 písm. b/ zákona č. 180/1995 Z.z.).

3. Krajský súd v Žiline (ďalej ako „odvolací súd“) uznesením z 9. decembra 2019 sp. zn. 6Co/259/2019 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 11/2016, v zmysle ktorého uviedol, že „V záujme spriechodnenia procesu usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom a i obnovenia dostatočne hodnoverného spôsobu evidencie práv k nehnuteľnostiam, ktorý sa v tuzemských podmienkach vytratil prakticky v súvislosti s opustením intabulačného princípu a stratou niekdajšieho významu inštitútu pozemkovej knihy, bol o. i. ustanovený zákonný mechanizmus nakladania Slovenského pozemkového fondu 1. s pozemkami, ktorých vlastník je známy, ale ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe (podľa čl. I § 8 ods. 1 písm. c/ zákona 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, ďalej len „zákon č. 180/1995 Z.z.“), 2. pozemkami, ktorých vlastník nie je známy (podľa písmena d/ rovnakého ustanovenia). Uviedol, že pre obe takéto kategórie pozemkov zákon zaviedol i legislatívnu skratku „pozemky s nezisteným vlastníkom“ (tu por. i čl. I § 13 a § 16 ods. 1 písm. b/ zákona č. 180/1995 Z.z.); pričom pri takýchto vlastníkoch, (resp. pozemkoch), ako aj pri pozemkoch, ktorých vlastníctvo nie je evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií alebo ak sa nepreukáže inak (čl. I § 16 ods. 1 písm. c/ zákona č. 180/1995 Z.z.) zákon priznáva na to určenej právnickej osobe (ktorou je práve Slovenský pozemkový fond) oprávnenie na zastupovanie vlastníkov v konaniach pred súdmi a inými orgánmi verejnej správy (čl. I § 16 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z.). V tejto súvislosti konštatoval, že priblížená právna konštrukcia podľa názoru dovolacieho súdu spôsobuje udržateľnosť označenia Slovenského pozemkového fondu za zástupcu presne označeného (a i v žalobe, či v inom podaní určenom súdu prinajmenšom menom a priezviskom identifikovaného) evidovaného vlastníka len u vlastníkov pozemkov spadajúcich do rámca definície z ustanovenia čl. I § 8 ods. 1 písm. c/ zákona č. 180/1995 Z.z., teda len u tých, o ktorých je nepochybné, že existujú (čo u fyzických osôb znamená, že ešte žijú a u právnických osôb, že vznikli a dosiaľ nezanikli) a znakom ich neznámosti je neznámost ich adresy alebo sídla (prinášajúca problém komunikácie s takýmito vlastníkami a aj ich bezproblémového zapojenia do súdnych či iných konaní, týkajúcich sa ich nehnuteľného majetku). Dôvodil, že takéto označenie ale naopak nemôže prichádzať do úvahy u tých vlastníkov, ktorí nie sú známi vôbec, spravidla preto, že pôvodný vlastník už neexistuje a nie je zrejmé, kto je jeho právnym nástupcom. Každý pokus tvrdiť opak by bol pripustením možnosti vykonania súdneho konania a vydania v ňom i vecného rozhodnutia o predmete sporu aj za cenu neexistencie jednej z podmienok konania, či presnejšie pri zaťažení konania neodstrániteľnou prekážkou, brániacou jeho ďalšiemu pokračovaniu a takto tiež popretím jedného zo základov, na ktorých stojí civilný proces.“ Záverom odvolací súd dodal, že snaha súdu stotožniť osobu žalovaného vykonaním ďalšieho dokazovania nepriniesla zistenia, že označený žalovaný v čase podania žaloby ako aj v čase rozhodnutia

súdu prvej inštancie žil. Ani tvrdenia prezentované odvolateľmi uvedenú zásadnú skutočnosť nevyvrátili. Poznamenal, že ich odvolacia argumentácia len potvrdila, že žalobcami označený žalovaný v žalobe už nežije. Uvedené bolo zásadnou a kľúčovou skutočnosťou (z hľadiska splnenia procesných podmienok) pre rozhodnutie tak súdu prvej inštancie a ako aj odvolacieho súdu. Následne akákoľvek ďalšia odvolacia argumentácia žalobcov 1/ až 9/ bola právne neúčinná, a preto sa s ňou odvolací súd bližšie nezaoberal.

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie (ďalej aj ako „dovolatelia“), ktorého prípustnosť odôvodnili poukazom na § 420 písm. f/ CSP a teda, že procesným postupom súdov došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Uviedli, že nesúhlasia s argumentáciou odvolacieho súdu v bode 12. a 13. jeho odôvodnenia. Majú za to, že argumentácia odvolacieho súdu je v rozpore s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/31/2013, v zmysle ktorého, pokiaľ súd pri skúmaní procesných podmienok konania má pochybnosti o ich splnení, potom nemôže konanie pre tento nedostatok zastaviť, ale túto otázku musí vyriešiť pozitívne, teda vec musí prejednať. Dôvodili, že na základe vykonaného dokazovania vyšli najavo ešte väčšie pochybnosti o totožnosti osoby žalovaného, ktoré súd prvej inštancie a následne aj odvolací súd ignoroval a podľa dovolateľov zjavne bez získania primeraných podkladov pre jednoznačné a presvedčivé rozhodnutie, naopak unáhle, predčasne a nesprávne uzavrel, že žalovaný je totožný s osobou R. G., nar. J. a zomrelý J. naposledy bytom v K., ktorého dedičstvo bolo prejednané Štátnym notárstvom v Dolnom Kubíne pod sp. zn. D/84/55. Konštatovali, že pre konanie je podstatné to, že žalovaný vykonával právne úkony v prospech právneho predchodcu žalobcov 1/ až 9/ a teda, že s istotou žil, a doposiaľ nebola preukázaná jeho smrť. Poznamenali, že všeobecne záväzné právne predpisy ani neobmedzujú definíciu „neznámy, resp. nezistený vlastník“ na osobu živú, teda aj mŕtvy neznámy alebo nezistený vlastník spĺňa definíciu a jeho majetok v zmysle § 34 ods. 3 zákona č. 330/1991 Z.z. spravuje Slovenský pozemkový fond (ďalej aj ako „SPF“). Navrhli, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Slovenský pozemkový fond vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že žalovaný je v danom konaní neznámy vlastník, pretože spadá pod definíciu neznámeho vlastníka, vymedzenú osobitnými zákonmi. Poznamenal, že SPF je oprávnený v konaní pred súdom zastupovať neznámych vlastníkov, a to aj v prípade spornosti vlastníckeho práva, a teda je oprávnený zastupovať žalovaného. Rovnako navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

9.1. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a/ prípustný predmet, b/ lehota na podanie dovolania, c/ náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

10. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota

na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú uvedené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

11. Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že dovolatelia namietajú nesprávny procesný postup súdov nižšej inštancie vyplývajúci z § 420 písm. f/ CSP.

12. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12.1. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolatelia namietali, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie dostatočne.

13. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa o ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

14. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

15. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak ten, komu ju zákon priznáva.

16. Podľa § 62 CSP ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

17. Podľa § 8 ods. 1 písm. c/ a písm. d/ zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z.z.“) register sa skladá z určeného operátu, zo súboru ďalších geodetických informácií a zo súboru ďalších popisných informácií o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, najmä zo súpisu pozemkov, ktorých vlastníč je známy, ale ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe, súpisu pozemkov, ktorých vlastníč nie je známy.

18. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobcovia podali žalobu proti R. G., nar. J. a zomrelému J., v tomto konaní zastúpenému SPF. Vykonaním rozsiahleho šetrenia súd prvej inštancie dospel k záveru, že R. G., ktorý je uvedený na LV č. XXXX pre kat. úz. a obec K. ako výlučný vlastníč pozemkov E-KN parc. č. 21580, 21583/1, 21583/5, 21584, 22122 je na tomto LV uvedený s nesprávnym dátumom narodenia, keďže skutočne sa narodil J. a tiež s nesprávnym dátumom úmrtia, keďže skutočne zomrel J., a teda súd prvej inštancie aj so žalovaným R. G., nar. J. a zomrelým J. konal.

19. Dovolací považuje sa prvoradé uviesť, že sa s týmto postupom súdu prvej inštancie nestotožňuje. Za dôležité je potrebné poukázať najmä na to, že súd rozhoduje len na návrh žalobcu. Jedná sa o dispozičný princíp žalobcu, a teda výlučne žalobca má zodpovednosť za stanovenie okruhu subjektov konania a len žalobca je oprávnený navrhnúť zmenu sporových strán v každom možnom prípade a to bez ohľadu, či sa jedná o aktívnu, či pasívnu vecnú legitimáciu. Z toho hľadiska Civilný sporový poriadok nedáva možnosť iným subjektom a ani súdu meniť jednak obsah žaloby a ani okruh strán sporu, čo aktívnym postupom súdu prvej inštancie, smerujúcim k správnej identifikácii osoby žalovaného nebolo dodržané. Avšak napriek tejto skutočnosti dovolací súd konštatuje, že aj keby súdy postupovali v intenciách podanej žaloby a v konaní by konali so žalovaným R. G., nar. J. a zomrelým J. (ako to uviedli žalobcovia v žalobe), tak by výsledkom tohto konania bolo rovnako jeho zastavenie, pretože žalovaný označený žalobcami v žalobe s prihliadnutím na všetky okolnosti zomrel, ako sami uviedli J., a teda žalovaný už v čase začatia konania nemal procesnú subjektivitu, čo samo osebe zakladá zastavenie konania z dôvodu absencie pasívnej vecnej legitimácie.

20. Dovolací súd sa zároveň prikláňa a stotožňuje sa s právnym záverom vysloveným odvolacím súdom, ktorý poukázal na rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 6 Cdo 11/2016, a ktoré aj odpovedá na otázku zastúpenia SPF v právnych vzťahoch s neznámym vlastníkom. V uvedenom rozhodnutí bolo konštatované, že udržateľnosť označenia Slovenského pozemkového fondu za zástupcu presne označeného (a i v žalobe, či v inom podaní určenom súdu prinajmenšom menom a priezviskom identifikovaného) evidovaného vlastníka len u vlastníkov pozemkov spadajúcich do rámca definície z ustanovenia čl. I § 8 ods. 1 písm. c/ zákona č. 180/1995 Z.z., teda len u tých, o ktorých je nepochybné, že existujú (čo u fyzických osôb znamená, že ešte žijú a u právnických osôb, že vznikli a dosiaľ nezanikli) a znakom ich neznámosti je neznámost ich adresy alebo sídla (prinášajúca problém komunikácie s takýmito vlastníkmi a aj ich bezproblémového zapojenia do súdnych či iných konaní, týkajúcich sa ich nehnuteľného majetku). Takéto označenie ale naopak nemôže prichádzať do úvahy u tých vlastníkov, ktorí nie sú známi vôbec, spravidla preto, že pôvodný vlastník už neexistuje a nie je zrejmé, kto je jeho právnym nástupcom. Každý pokus tvrdiť opak by bol pripustením možnosti vykonania súdneho konania a vydania v ňom i vecného rozhodnutia o predmete sporu aj za cenu neexistencie jednej z podmienok konania, či presnejšie pri zaťažení konania neodstrániteľnou prekážkou, brániacou jeho ďalšiemu pokračovaniu a taktó tiež popretím jedného zo základov, na ktorých stojí civilný proces. Je totiž všeobecne známou skutočnosťou bez potreby dokazovania alebo tiež tzv. notoriou (tu por. i § 121 O.s.p.), že mŕtva fyzická osoba, ani už zaniknutá osoba právnická, nemajú spôsobilosť mať práva a povinnosti; s nedostatkom takejto spôsobilosti ide takpovediac ruka v ruke i nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania a ak takáto skutočnosť je tu už v čase začatia konania (na rozdiel od úmrtia fyzickej osoby, či zániku osoby právnickej až v jeho priebehu, za určitých okolností reparačných postupmi podľa § 107 O.s.p.), vadu spočívajúcu v snahe o zapojenie takéhoto „subjektu“ do súdneho konania nejde napraviť žiadnym spôsobom, ale pri postavení súdu pred takúto procesnú situáciu musí dôjsť (bez ďalšieho) v časti dotknutej takouto vadou k zastaveniu konania (podľa § 19 a § 104 ods. 1 vety prvej O.s.p.). Riešením, ako tento problém preklenúť, sa javí len druhotné pomenovanie označenia účastníka majúceho byť zastúpeného Slovenským pozemkovým fondom v takomto prípade, napr. spôsobom „Neznámy (resp. nezistený) vlastník nehnuteľností ..., zast. Slovenským pozemkovým fondom ...“ alebo „Neznámy (nezistený) právny nástupca ostatného pozemkovoknižného vlastníka menom ..., zast. Slovenským pozemkovým fondom, ...“.

21. Na uvedenom právnom závere vyjadrenom v predmetnom rozhodnutí nič nemení ani rozhodnutie dovolacieho súdu 8Sžo/31/2013, na ktoré poukázali dovolatelia, a v zmysle ktorého vyzdvihli záver, že „pokiaľ súd pri skúmaní procesných podmienok konania má pochybnosti o ich splnení, potom nemôže konanie pre tento nedostatok zastaviť, ale túto otázku musí riešiť pozitívne, teda vec musí prejednať. Opačným výkladom by bol porušený princíp zákazu denegatio iustitiae, spočívajúci v tom, že súd je povinný vykonávať súdnicstvo. K odmietnutiu spravodlivosti dochádza, ak súd bez zákonného dôvodu rozhodne, že neposkytne právnú ochranu subjektu domáhajúcemu sa súdnej ochrany“. Tu dovolací súd konštatuje, že predmetný záver vyjadrený v tomto rozhodnutí, ako aj v dovolaní dovolateľmi, je záver vytrhnutý z kontextu rozhodnutia. Dovolací súd v tejto veci neposudzoval splnenie podmienky aktívnej či pasívnej vecnej legitimácie, ale posudzoval výlučne splnenie procesnej podmienky týkajúcej sa splnenia lehoty na podanie žaloby. A teda nemožno ho aplikovať na tento prejednávaný spor.

22. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že postupom súdu prvej inštancie a

odvolacieho súdu nedošlo k vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP. Dovolací súd tak dovolanie dovolateľov ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

23. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.